

Zwitserse adviseurs bekijken Nederlands aardappelveld. Toegevoegde foto van het Louis Bolk Instituut

Biologische sector werkt aan oplossingen

DOOR EDITH LAMMERTS VAN BUEREN EN BAVO VAN DEN IDSERT

OPINIE

In de media zijn berichten verschenen over het gebruik van koperhoudende middelen in de biologische aardappelteelt. Het gebruik van deze middelen ter bestrijding van schadelijke schimmels is toegestaan volgens de EU-verordening voor biologische landbouw, maar is verboden in Nederland. Koperhoudende middelen mogen in Nederland alleen toegepast worden in de vorm van bladmeststof als sporenelement op gewassen die dit nodig hebben. Ten opzichte van de andere EU-landen staan Nederlandse biologische telers dus minder middelen ter beschikking om phytophthora te bestrijden.

Onderzoek alternatieven

Sinds 2000 heeft de biologische sector krachtig ingezet op onderzoek naar alternatieven om de ziekte te beheersen. Eerst zijn preventieve teeltmaatregelen onderzocht, maar die bleken zeer beperkt werkzaam. Platbranden van het loof op het moment dat de aantasting boven de 5% raakt, is zo'n beetje het enige middel dat de boer ter beschikking staat. Volledig resistente rassen

Over drie tot vijf jaar beschikt de biologische teler over een groot assortiment robuuste aardappelrassen. Daarmee drukt hij phytophthora de kop in, stellen Edith Lammerts van Bueren en Bavo van den Idsert.

waren niet beschikbaar. De sector zette zo veel mogelijk in op rassen die enigszins bestand waren tegen phytophthora en in een vroeg stadium al knollen produceren. Ook dat was niet afdoende en daarom is ingezet op de ontwikkeling van resistente biologische rassen.

Vanaf 2007 zijn de eerste resistente rassen op de markt gekomen. Om de ontwikkeling van een diversiteit aan nieuwe rassen krachtig te stimuleren, is met steun van de overheid vol op het veredelingsproject Bio-Impuls ingezet. Dit project is een samenwerking tussen het Louis Bolk Instituut, Wageningen UR en zes commerciële veredelingsbe-

Phytophthora is dit seizoen een probleem.

drijven en een tiental boerenkwekers. Dit project loopt tien jaar (2009-'19), want veredelen is een langdurig proces. Inmiddels zijn er diverse resistente biologische aardappelrassen ontwikkeld, maar het opschalen van pootgoed gaat geleidelijk. Bovendien is het assortiment aan rassen en de hoeveelheid pootgoed nog niet voldoende om de hele bio-sector te bedienen. Voor dit jaar waren er zelfs wachtlijsten. Dus wordt ook nog volop gebruik gemaakt van niet-resistente rassen.

Het opschalen van de beschikbare robuuste rassen heeft nu prioriteit, maar

moet ook behoedzaam gebeuren want er moeten ook rassen beschikbaar komen die meerdere resistente genen hebben om het de ziekte zo moeilijk mogelijk te maken om de resistentie te doorbaken.

Topsport

Biologische teelt is net als gangbare landbouw topsport, maar met andere regels. Met de natuur mee telen, dus zonder kunstmest en zonder chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen, vergt veel kennis en innovaties. De sector slaat die nieuwe wegen in en investeert in verscheidenheid aan nieuwe biologische aardappelrassen die phytophthora te slim af zijn. Die aardappelen moeten niet alleen bestand zijn tegen vele ziektes, maar ook in de smaak vallen van de consument.

We schatten in dat er over drie tot vijf jaar een voldoende groot assortiment robuuste aardappelrassen beschikbaar is. De partners in de keten moeten nu meebewegen en de nieuwe rassen in de markt een plaats geven.

Edith Lammerts van Bueren, hoogleraar Biologische plantenveredeling Louis Bolk Instituut & Wageningen UR; Bavo van den Idsert, directeur Bionext.